ROZPRÁVKY O BOSORKÁCH

(Autentické rozprávanie Chorvátov z Devínskej Novej Vsi)

Podľa knihy V. Pokorný „CHORVÁTI V DEVÍNSKEJ NOVEJ VSI", ktorú vydal Chorvátsky kultúrny zväz na Slovensku, 1992

AKÉ DRUHY BOSORIEK POZNÁME

Bosorky chodia medzi nami. Vidíme ich, rozprávame sa s nimi, len nevieme, že sú to bosorky. No a práve takéto bosorky nám môžu porobiť to najhoršie. Človek by mal vedieť, kde, kedy a čoho sa má báť...
KLEBY strašia v lese, inde nemajú moc.
KLEKANICE majú moc napoludnie a večer, keď sa zvoní k modlitbám.
UJEMNICE sú tie, ktoré uberajú človeku zdravie a krásu.
Bosorky sa o polnoci schádzajú na Hainburgskom vrchu a odtiaľ lietajú do Devínskej Novej Vsi.

(Vilma Pokorná)

AKÉ BOSORÁCTVA POZNÁME

Každá bosorka má svoje bosoráctva, ktoré potom naučí svoju najstaršiu dcéru. Ináč nemôže zomrieť. Ak sa dcéra nechce učiť, tak ju bosorka vyženie z domu.
To je pravda pravdúca, že do starých líp pri kostole zavŕtali bosorky nechty a vlasy liečiteľov a tí potom nemohli liečiť. Rovnako kvety z týchto líp už neboli liečivé.

AKO SA BRÁNIŤ PROTI URIEKNUTIU

Najlepšie je nazbierať sväté byliny, usušiť, uvariť a potom sa umývať v tomto odvare.
Alebo na Juraja odrezať šípkové halúzky a zastrčiť ich do okna. Bosorky sa nedostanú do domu kvôli tŕňom.

O BOSORKÁCH Z HAINBURGSKÉHO VRCHU

Toto mi rozprával môj dedo. Raz ráno prišiel do vinohradu a medzi viničom našiel ležať bosorku.
A vedľa nej metlu. Spadla do vinohradu, keď letela z Hainburgského vrchu.
„Prosím ťa, trošku ma potlač, aby som mohla domov doletieť..." prosila môjho deda.
„ A veru že ťa posotím, týmto štekom...len si leť domov sama, " odpovedal dedo a viac sa už na ňu nepozeral. Dodnes nevie, či odletela, alebo odišla, ale vo vinohrade ju už nikdy viac nevidel.

(Mária Novotná)

TRI BOSORKINE VLASY

Najviac sme sa napočúvali o bosorkách - že boli a že zle robili - pri šúpaní kukurice...
Vraj v Devínskej je každá druhá žena bosorka.

Na Slovinci ktosi jednej žene porobil tak, že jej vykrivil ústa. Poradili jej, aby zašla do Vajzburgu (tak sa vtedy hovorilo Chorvátskemu Grobu). Tam vraj žije človek, čo jej pomôže. A ten človek vo Vajzburgu povedal: „ Viete kto to bol?"

A žena odpovedala, že nevie určite, ale jej už všelikto všeličo naznačil...

„Tak choďte domov a čo najskôr sa dajte s tou ženou do reči. Tak dlho sa s ňou zhovárajte, kým jej z ručníka nevezmete tri vlasy. Tie mi potom doneste!"

Žena tak aj urobila a na druhý deň sa vrátila s tromi vlasmi. Grobčan jej povedal, že sa má postaviť pred zrkadlo a tie tri vlasy má ťahať, mykať a šklbať. Ak to sú vlasy bosorky, tá sa objaví v zrkadle. Bosorka, ktorú tá žena šklbala, ťahala a mykala sa objavila v zrkadle a od bolesti až plakala. Prosila ženu, aby prestala a sľúbila jej, že ju zas dá do poriadku. Tak sa aj stalo. A žena mala zasa pery rovné.

(Jolana Pokorná)

Vydala: BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti k výstave
KTO SPIEVA, ZLE NEMYSLÍ, jún 2006, spracovala: Eva Čárska